OMIN Käsin

No 3
1938

KIRJOTTU PELLAVAINEN PÖYTÄLIINA.

Tarkemmin sivulla 11.

Valok. Iffland.

OMIN Käsin

KOTILIEDEN KÄSITYÖLEHTI

N:o 3 1. VUOSIKERTA TOUKOKUUN 20. P:NÄ 1938

Bolero, M 2595.
Koot Ia, I, II.

Lyhythihainen puku.
K 7511.
Koot I, II, III.

Pitkähihainen puku
K 7839.
Koot III, IV, V.

Oikealla viehkeä, tyllömäinen organdipuku. valok. Iffland.

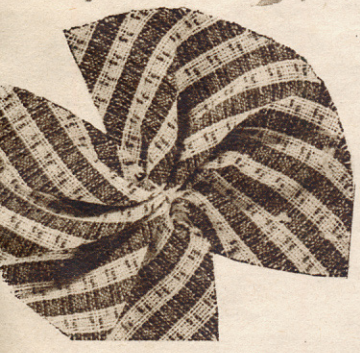

MINKÄLAISIA PUKUJA ME TARVITSEMME

Kevät on jo tullut ja kesä lähestyy. Niin mielellään jokainen jättää turkiksensa ja vuoratun painavan talvitakkinsa, kääntyy lisääntyvää valoa ja lämpöä kohti ja pyrkii nauttimaan lyhyestä kesästämme.

Täytyy myös ajatella vähän kesävaatteita. Uhratkaammekin hyvällä omallatunnolla muutama hetki tätä varten, pyrkikäämme iästämme ja asemastamme riippumatta saamaan sekin kohta hyvään kuntoon. Silti meidän ei tarvitse käyttää enemmän rahaa — tämän vuoden muoti on suosiollinen. Se on hyvin yksilöllinen, niin että jokainen löytää juuri itselleen sopivaa.

Ensimmäiseksi on tutkittava, mitä vaatekaapissamme on ennestään. Jos siellä on musta tai muu tumma villa- tai silkkipuku, niin sitä ei ole tarvis hylätä kesäksi. Kaupunkilainen selviytyy kesästä hyvin, jos hankkii tummaan pukuunsa valkoisen pikkutakin, kirjaillun tai kirjailemattoman. Hyvin hienostunut asu! Ulkomailla näkee myös paljon ohuita tyllitakkeja, joko yksivärisiä tai kuviollisia, ja myös meidän muotinäytöksissämme on näkynyt niitä. Mustat silkkitakit ovat myös suosiossa.

Uuteen sunnuntaiseen kesäpukuunne, joka on kukallinen tai tänä vuonna mielellään raidallinen, sopivat nämä molemmat ehdottamamme takkityypit yhtä hyvin. Jos tämäkin puku on yksivärinen, voi koristaa sen kirkkailla napeilla tai muulla kirkasvärisellä koristeella.

Mitä tarvitaan maalla — huvilassa, tai jos lähdemme uimarannoille tai kylpylöihin? Sitäkin on monen tuumittava. Jos noudatamme ulkomaiden suurten kylpypaikkojen muotia, emme käytä pitkiä housuja. Vain «shortsit«, ts. lyhyet housut ovat tänä vuonna muodikkaita. Sellaiset yhdistelmäpuvut ovat hyvin vaihtelevia ja ihastuttavan kauniita. Ne tehdään pumpuli- tai pellavakankaista, kirkkaita, yksivärisiä tai raidallisia nekin, eikä värejä tarvitse säästää eikä arkailla. Lyhyiden housujen yllä on sen luontoinen vaatekappale, joka palvelee sekä pukuna että takkina. Tietenkin myös rehellinen kylpytakki on edelleen sopiva vaatekappale uimarannoille.

Mutta meidän ilmastossamme ovat, ei shortsit, vaan pitkät housut edelleen miltei «välttämätön« vaatekappale erittäinkin saaristoon ja nuorisolle. Ja se on niin käytännöllinen, että vanhemmatkin syystä ovat ottaneet sen suosioonsa.

Iltapuvuissa, joka niitä tarvitsee, voi päästää mielikuvituksensa vapaasti valloilleen. Kaikki tyylit ovat nyt muodissa, jokainen voi vapaasti valita makunsa mukaisen puvun. Kohta tulee nuorison juhlia, koulujen päätöksiä ym. Ohuet kankaat, tylli ja organdi, joita tänä vuonna niin suositaan, tai niiden halvemmat kotimaiset vastineet ovat ihastuttavia aineksia, joista saa satumaisen kauniita pukuja.

Mutta lukemattoman monet meistä ovat koko kesänsä maalla ja heidän «puvustonsa« muodostaa pari tai useampia «tavallisia«, helposti pestäviä pumpulipukuja. He odottavat oikein kaivaten sitä aikaa, jolloin tarkenee viihtyisässä kesäpuvussa, joka kerran tai kahdesti viikossa vaihdetaan puhtaaseen, vastapestyyn ja -silitettyyn.

Tuollainen «rehellinen« pumpulipuku on valtavalle osalle kansaamme tärkein pukutyyppi kesäisin. Siksi on oikeastaan ihme, että sitä näkee siksi vähän näytöksissä. Marttojen pumpulipukuesityksessä niitä oli, vaikka suurin osa olikin rantapuku-, kävelypuku- tai urheiluasuja.

Kesäisen pumpulipuvun tekee itse sellainenkin, joka muuten pelkää koskea saksilla uuden uutukaiseen kankaaseen. Pumpulikankaamme ovat niin kauniita ja siksi halpoja, että on ilo käyttää niitä harjoitusvälineenä. Ja luotettavan kaavan avulla aloittelijakin saa tyydyttävän, kätevä hyvänkin tuloksen.

Tämän sivun 3 piirrettyä mallia, joihin saa meiltä tilata kaavoja, ovat Ultra-malleja, saman tehtaan kuin entiset Ullstein-mallit, vaikka nimi on vaihtunut. Tilaukset on osoitettava Kotilieden toimitukseen, Heikink. 3, H:ki. Tilaukset on paras tehdä kirjeessä, johon liitetään maksu postimerkeissä. Boleron hinta on 12: —, pukujen 15: —, mutta kuhunkin on lisättävä lähetysmaksu 1: — kaavaa kohti. Jos tilataan useampia kaavoja, on siis huolehdittava, että postimaksua on riittävästi. Tilauskirjeeseen pyydetään merkitsemään kuoren vas. alakulmaan: Kaavatilaus.

Kaavojen kokonumerot vastaavat seuraavia mittoja:

Koko	Ia:	rinnanympärys	88	cm,	lantion	94	cm.
»	I:	»	90	»	»	100	»
»	II:	»	96	»	»	105	»
»	III:	»	102	»	»	110	»
»	IV:	»	108	»	»	115	»
»	V:	»	120	»	»	130	»

Riepumatot

KAUNISTUVAT YHÄ

Emme ole unohtaneet riepumattoja harrastavia lukijoitamme, vaan tarjoamme heille taas uusia malleja. Kuvat esittävät neljää kaunista mattoa, jotka ovat helpot kutoa ja mallit kauniit, parhaiden taiteilijoidemme varmaa käsialaa.

Helpottaaksemme värien soinnuttelua, joka vasta-alkajalle on vaikeaa, välitämme näihin mattoihin ruutumallin *värimalleineen*. Hinta on 40: —. Kaikkien neljän maton koko on 2 × 3 m.

Tilausosoite on Kotilieden Aitta, Bulevardi 12, Helsinki.

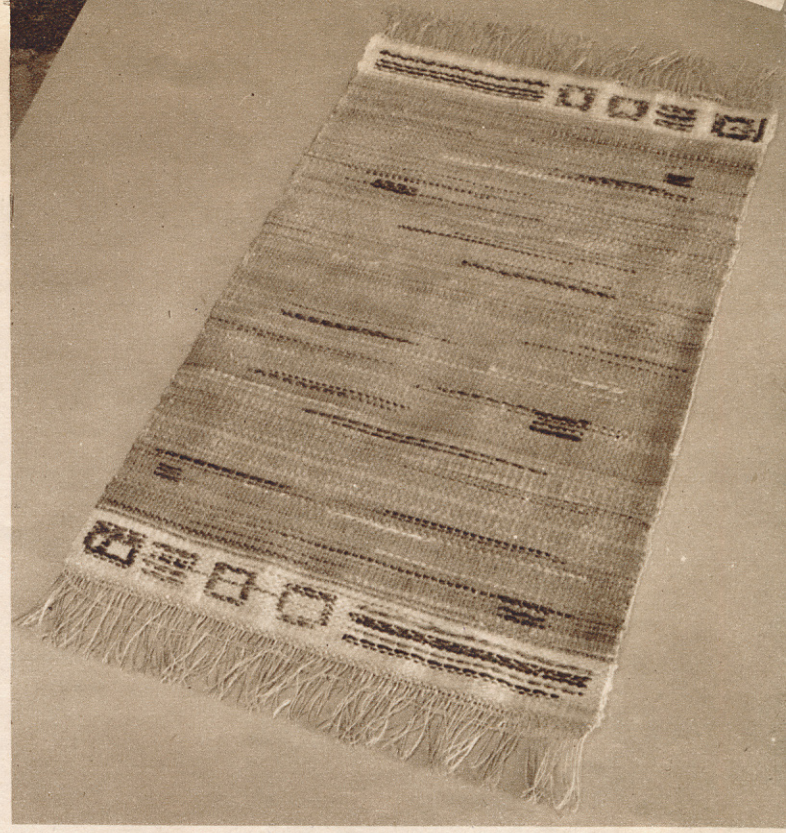

Viola Gråsten: **»Valkoapila».**
Pohja vaalea, kuviot tummat. Hieno, nykyisin erittäin suosittu väriyhdistelmä.

Impi Solavalta: **»Riemu».**
Sommittelussaan erikoinen, väreissään loistava ja lämmittävä matto: keskusta punainen, päissä mustaa ja valkoista.

Impi Solavalta: **»Mirhami».**
Iloinen ja aurinkoinen matto. Värilys puna-musta-valkoinen, kuvioissa nukitusta.

Viola Gråsten: **»Kesätupa».**
Pirteä kesämatto. Raidoitus puna-sini-valkoinen.

Ryijy »Tuuli», *sommitellut Greta Hermansen. Mietoja, vaaleita kellerviä, sinerläviä ja harmahtavia värejä, reunus himmeän punainen, kuvioissa tummanruskeaa ja valkoista. Koko 85 × 115 cm. Nukkalangat ja malli mk 210:—. Ommeltavan aineksel, kanavakangas mk 285:—. Ommeltavan aineksel, kudottu pohjakangas mk 340:—. Malli lankanäytt. mk 50:—.*

Millaisia RYIJYJÄ NYKYHETKI LUO?

Ryijyn luo taiteilija vuosisataa varten, ja kuten kaikki taideteokset, ryijykin on sikäli riippumaton muotivaihteluista.

»Ryijyissä on yksinkertaisesti etsittävä kauneutta, ja se saattaa olla tuhannella tavalla ilmaistua, ilman että sitä vuosiluku kahlitsee. Voimakkaasti sisällisesti eletty luomus on ainoa, jota kannatan. Tämä elämys voi olla kuiskiva tai huutava, samantekevä, kun sen luoja on ollut luomishetkenä sielullisesti elävässä tilassa eikä tunteettoman penseä», korostaa arkkitehti Arttu Brummer nasevasti ryijyn taideteos-luonnetta ja arvoa.

Jokainen aika luo kuitenkin omat ryijynsä. Rajat eivät ole täsmällisiä, ja sana «nykyhetki« on venyvä käsite. Olisi urheilua puhua vakavissaan esim. vuoden 1938 ryijystä. Mutta toisaalta — jos ajattelee menneiden vuosien taideteollisuusnäyttelyitä, niin eikö niiden ryijyryhmillä ole ollut kullakin oma leimansa?

Varsinkin itse ryijyjä kutovan tai sellaisen, joka juuri on aikeissa hankkia itselleen tällaisen arvokkaan, kotia kaunistavan esineen, on mielenkiintoista lukea, kuinka kirjoittajamme hauskasti luonnehtii näitä vaihteluita.

Kaikista tekstiileistämme on ryijy meille ikäänkuin rakkain ja läheisin. Eikä ihmekään, sehän on esiäitiemme arvokas perintö. Tuo aito suomalainen kudonnainen on innoittanut taiteilijoitamme sommittelemaan yhä uusia ja uusia, monissa maailmannäyttelyissäkin ansaittua huomiota ja ihastusta herättäneitä luomuksia. Ryijyjemme korkea taso johtunee ennen kaikkea juuri vanhoista perinteistä, mutta myös siitä, että ryijytekniikassa pääsee pehmeä villalanka vivahtelemaan mielin määrin värien yltäkylläisyydessä.

Väri onkin se tekijä, joka ryijyssä sanoo painavimman sanansa. Vanhojen ryijyjen väritys oli täyteläinen ja tuohon täyteläistymiseen tuntuu tämän vuoden ryijy hienostuneena ja rikastuneena pyrkivän. Takavuosina herätti erikoista kummastelevaa huomiota ryijyjemme värityksen harmaantuminen. Kaunishan luonnonvalkoinen, harmahtavasta mustaan siirtyvä valo- ja varjoleikki on, mutta kuitenkin kaipaamme kotiemme seinille ja lattioille myöskin ilostuttavia ja kirkastavia värejä. Niitä antaa meille tämän vuoden ryijy runsaasti, mietoja, hentoja pastellisoinnutuksia, syvää, tummaa, täyteläistä värimusiikkia, jopa valoisia, sekoittamattomia ja taittamattomia «värejä sellaisenaankin«, alkumuodossaan. Väritys pysyttelee kuitenkin pehmeänä, siirtyvänä, vivahteisena, jonkin värin valtavoittoisena, mutta silti rikkaana ja aina elävänä.

Kuvioitus tuntuu myös runsastuneen. Edellisten vuosien häipyvästä pinnoittelusta on vapauduttu ja siirrytty selvempiin kuvioihin. Mitään aivan varmoja rajoja, viivotinsuoria viivoja ja kuvioiden irrallisuutta ei tämä kuitenkaan edellytä. Tämän vuoden ryijy tuntuu kevyen, herkän käden taitavasti maalaamalta akvarellilta, jossa kokonaisvaikutus on vaikuttavin, jossa kuviot siirtyvät tajuntaamme ryijyn pehmeältä pinnalta kauniina kokonaisuutena, ei irrallisina ilmiöinä. Kuvioitus rikastuu ja luonnollistuu, jäykkyys häviää, kukkamainen hentous valloittaa alaa. Aiheryijyt olivat välillä kokonaan pannaan julistettuja — ja ovat vieläkin. Mutta jotakin aihetta jo kuitenkin näemme ryijyjemme väri- ja kuviosymboliikassa selvemmin kuin aikaisemmissa epämääräisesti pintajaoitelluissa ryijyissä.

Ryijyaineskin, lanka, on osittain uusiutunut. Ei käytetä yksinomaan villalankaa, vaan on mukana tehosteena myös silkki- ja etenkin pellavalankaa. Ihastuttava uutuus on harvahkojen nukkamattojen paksu villainen mattolanka. Nukitus pysyy jatkuvasti epätasaisena, pintavaikutelmaa elävöittävänä.

Ryijykausi on vasta alussaan, oikea ryijyaika alkaa syksyllä. Taideteollisuusnäyttelyssä saamme sitten tutustua vuoden edustavimpiin uutuuksiin. Mutta jo nytkin voi huomata, että vuosi 1938 tulee suomaan täyden kunnian vanhalle perinnölle, esiäitien ryijylle.

Annikki Repo.

Ryijy »Unikko», *sommitellut Viola Grästen.*

Hehkuvanpunainen pohja, kuvioituksessa sinervänmustaa, valkoista ja punertavanharmaata. Koko 80 × 90 cm.

Nukkalangat ja malli mk 180: —. Ommeltavan ainekset, kanavakangas mk 210: —. Ommeltavan ainekset, kudottu pohjakangas mk 275: —. Malli lankanäyll. mk 40: —.

Välitämme näiden kauniiden ryijyjen aineksia. Tilausosoite: Kotilieden Aitta, Hki, Bulevardi 12.

Vasemmalla **ryijymatto »Maskotti»,** *sommitellut Aino Pohjonen.*

Luonnonmustalla, ruskeavivahteisella pohjalla säihkyy punaisia, sinisiä, vihreitä ja valkoisia kuvioita. Koko 68 × 130 cm.

Nukkalangat ja malli mk 250: —. Ommeltavan ainekset, kanavakangas mk 300: —. Ommeltavan ainekset, kudottu pohjakangas mk 375: —. Malli lankanäyll. mk 50: —.

Ryijy »Lentävä lehti», *sommitellut Toini Nyström.*

Iloisenpunaista keskustaa kehystää kellervänharmaa reunus. Kuvio reunuksen väriä, tummanruskeata ja valkoista pellavalankatehostein. Kaunis väritys erikoisen vaikuttava etenkin vaalealla seinällä. Mallin saa kahdessa koossa:

Koko 110 × 150 cm. Nukkalangat ja malli mk 360: —. Ommeltavan ainekset, kanavakangas mk 465: —. Ommeltavan ainekset, kudottu pohjakangas mk 575: —.

Koko 100 × 130 cm. Nukkalangat ja malli mk 290: —. Ommeltavan ainekset, kanavakangas mk 380: —. Ommeltavan ainekset, kudottu pohjakangas mk 475: —.

Pienet ryijymatot »Ipnos» ja »Pilke», *sommitellut Aino Pohjonen.*

Pohjaväri valkoinen, osittain herkän vaaleanpunaisen elävöittämä, kuvioissa pehmeitä ruskeita värisävyjä. Molempien koko 50 × 90 cm.

Nukkalangat ja malli mk 120: —. Ommeltavan ainekset, kanavakangas mk 150: —. Malli lankanäytteineen mk 40: —.

LEPOSOHVA
– kodin vaikein huonekalu

Nykyajan pienissä kodeissa leposohva tuntuu välttämättömältä huonekalulta. Sen avulla yhden ja kahden huoneen kodit ja isommatkin ovat toistaiseksi tyydyttävimmin ratkaisseet vaikean tilakysymyksensä. Mikään koristeellinen huonekalu se ei itsessään ole — tuntuu, kuin se aiheuttaisi yhtä paljon huolta sisustajalle kuin piano ennen vanhaan. Peite ratkaisee kaiken. Jos sen saa ryhdikkään, kauniin, muuhun sisustukseen sopeutuvan, voi luoda ryhmän, josta muodostuu huoneen viihtyisin kohta. Hyvin valittu tyyny koristaa sen lopullisesti.

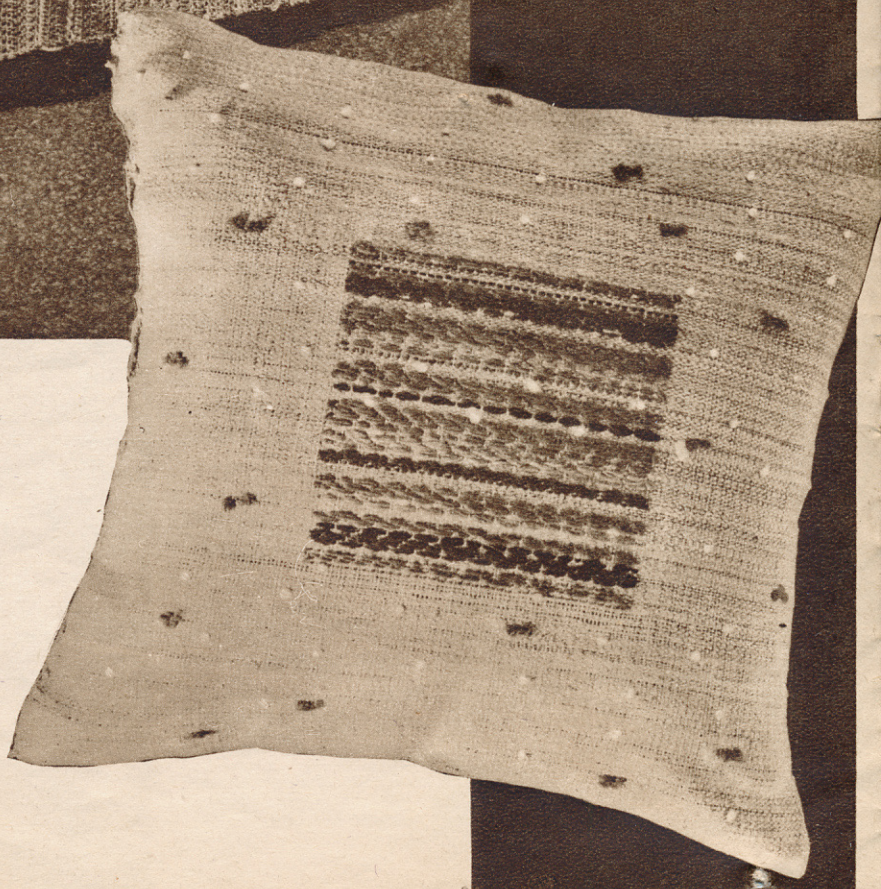

Laila Karttunen: leposohvanpeite ja seinäsuojus **»Päivä».**

Kiiltolankaloimeen paksuin villa- ja pumpulilangoin kudottu sohvan- ja seinänsuojusyhdistelmä, väritys kellanruskea. Leposohvanpeitteen koko 150 × 280 cm. Seinänsuojuksen koko 150 × 70 cm.

Langat ja työohje molempiin yhteensä mk 390: —. Työohje lankanäytteineen leposohvanpeitteeseen mk 50: —. Työohje lankanäytteineen seinänsuojukseen mk 40: —.

Tilausosoite: Kotilieden Aitta, Helsinki, Bulevardi 12.

Viola Gråstenin sohvatyyny **»Kevätpuro».**

Yksinkertaisuudessaan, aineksien erikoisuudessa ja pintakäsittelyssään harvinaisen omintakeinen ja vaikuttava kansallisvärinen sohvatyyny. Pohja on karkeasyistä pellavaa, jossa vivahtelee luonnonväri, valkoinen ja hento vaaleansininen. Keskustan neliössä siirtyy sininen väri vaaleasta hyvin tummaan, reunustassa siellä täällä kirkkaansininen nukka. Koko 45 × 47cm.

Loimi- ja kudelangat ja malli mk 75: — Malli lankanäytteineen mk 30: —. Valmis tyyny mk 125: —.

Käytteitä

MEIKÄLÄISEN MUOTITAITEEN SAAVUTUKSISTA

Stockmann: *Kesäinen juhlapuku, jonka yksinkertainen leikkaus päästää kankaan loistavat värit ja kauniit kuviot oikeuksiinsa. Napitettava tai avonaisena käytettävä bolero antaa puvulle eri vivahteita.*
Valok. Saurén.

»Kaviaarikangas» *on tämän vierailupuvun aineksen nimi. »Kaviaari»-pyörylät ovat tummanruskeita, pohja beigevärinen. — Päällien suurenemisesta, josta keväällä huhuiltiin, ei siltenkään näytä tulevan mitään. Kuosmanen on tässä erinomaisen kauniissa puvussa ulottanut sen aivan ylös ja sijoittanut sinne puvun ainoan koristelun, orvokkikiehkuran.*
Valok. Iffland.

Tämän kesän uusi suosikki Kuosmaselta, kirkas väljä takki, joka ulottuu juuri lanteiden alapuolelle. *Hauska aamupäiväasu yksivärisen vaalean pellavapuvun muodostaessa muun osan.*
Valok. Iffland.

Kylpyrantojen muodikkain asu — *valkoiset pellavakankaiset shortsit, kirkkaan raidalliset päähine ja liiviosa. Pukuun kuuluu edestä vetoketjulla helmaan asti avautuva puku, joka on housujen kanssa samaa kangasta, vielä leveälierinen hattu samasta kankaasta. Malli: Nina Beryman. Valok. Iffland.*

Tummansinistä näkyvät kaikki meikäläiset suosivan, useimmiten valkoisen kanssa yhdistettynä. Kuosmasen tummansinisille takille antaa valkoinen vyö ja kukka samalla kertaa kesän, naisellisuuden ja hienostuksen vivahteen.
Valok. Iffland.

Ikan leninki ja pikku takki. Meripihkan keltaista kuviosilkkiä, ruusuke mustasta silkkinauhasta, jonka alareunasta lähtevät puseron poimut. Takki mustalla sisustettu.
Valok. Helander

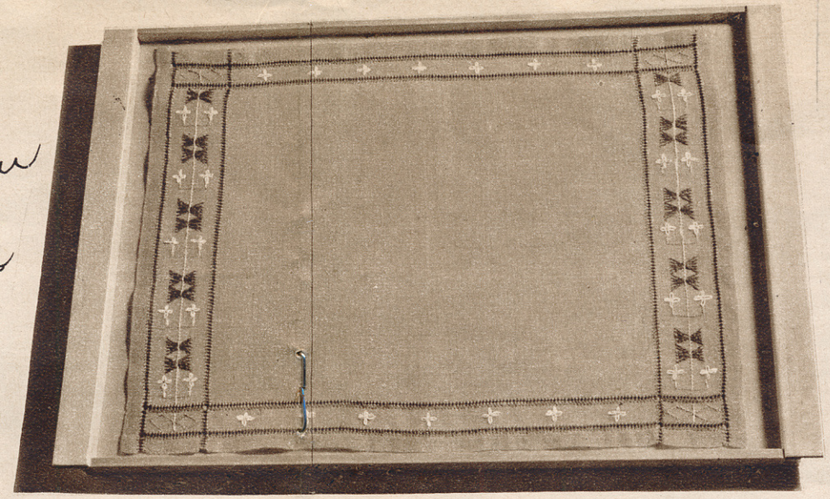

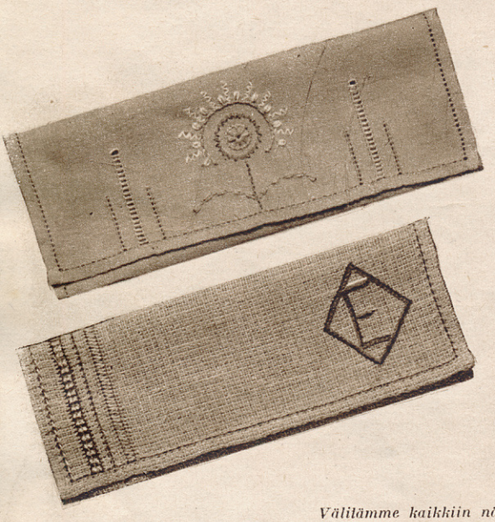

TARVITSEN SOHVATYYNYN

Äärimmäisenä vasemmalla sohvatyyny **»Keltano».**

Valkoiselle, kolikuloiselle pellavakankaalle on kirjottu raitamalli monin pistoin erivivahteisin kellaisin ja luonnonmustin villa-, silkki- ja silkkivillalangoin. Koko 45 × 45 cm.

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen 75:—.

Annikki Revon sohvatyyny **»Uinahdus»** *(keskimmäinen) on somistettu suosituin vanukirjouksin. Tyyny on kolikuloista silkkiä, se on nopea ommella, ja on valmistuttuaan pehmeäpintainen poskea vasten levähdyshelkinä. Valittavina värit: vadelmanpun., keltaisenpunainen, himmeänvihreä. Koko 42 × 45 cm.*

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen 75:—. Malli elämiinikankaalle piirrettynä 20:—. Paperimalli 10:—.

Toini Nyström: sohvatyyny **»Lumihiutale»** *(oik. alak.)*

Hillitty ja arvokas sohvatyyny. Väriyhdistelmä on kauneimpia ja hienostuneimpia, mitä ajatella saattaa. Helmenharmaalla silkkipohjalla valkoisin ja mustin silkki- ja hopealangoin ommelluja kuvioita. Koko 45 × 50 cm.

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen 150:—.

Annikki Repo: sohvatyyny **«Johannes»** *(ylin tyyny).*

Tämän sohvatyynyn voi asettaa mihin ympäristöön hyvänsä, siksi yksinkertainen ja kaikkeen sopeutuva on sen väritys. Kangas on hyvin karheapintaista, puhtaanpunaista pellavakangasta, kuviot on ommeltu side- ja parsinpistoin erilaisin valkoisin, harmain, mustanruskein ja hopealangoin. Koko 45 × 45 cm.

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen 95:—.

PIENI kirjontatyö ON SOPIVA KESÄTYÖ

Todella kauniit, valikoidut pikku työt ovat emännän ylpeys — niillä hän antaa kodilleen hienosluneen leiman. Pieninkin esine levittää iloa ympärilleen, jos se on kaunis. Älkäämme siis väheksykö pientä tarjotinliinaakaan, vaan valitkaamme sekin huolella.

Yllä, oikeassa yläkulmassa on soikea tarjotinliina **»Raija».**

Valkoista elamiinia, somisteena reikäompelua, helmilangoin kirjolluja pieniä kukkia sekä pitsi reunustamassa.

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen ilman pitsiä 35:—, pitsin kanssa 38:—, pitsi kiinnitettynä 45:—.

Keskellä ylhäällä oleva tarjotinliina **»Lea»** *on kellervää kolikuloista pellavaelamiinia, reikäompeleet ja kirjonta ruskeaa ja valkoista pellavalankaa sekä keltaista helmilankaa. — Kolikuloinen pellavainen elamiini on käsityökangasuutuus, kiiltopintainen, kevyt, kaunis ja erikoisen miellyttävä etenkin reikä- ja pohjaompelutöissä. Koko 38 × 52 cm.*

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen 43:—.

Vasemmassa yläkulmassa on nelikulmainen tarjotinliina **»Lehdykkä».** *Kotikuloista valkoista, harvaa pellavakangasta, somisteena reikä- ja pohjaompelua.*

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen: koko 25 × 34 cm. 21:—, koko 30 × 46 cm. 23:—.

Välitämme kaikkiin näihin töihin aineksia. Tilausosoite: Kotilieden Aitta, Bulevardi 12. H:ki.

KA KA KA

KESÄKODIN RUOKAPÖYTÄÄ VARTEN *voimme tehdä pienen, mutta hauskan uutuuden: jokaiselle oman värisensä lautasliinalaukun. Tulos on odottamaltoman hauska. Tätä varten on suunnitellu ylempi laukkumalli* **»Oma väri»,** *jossa on belfastkankaalla moniväristä kirjontaa.*

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen 1 kpl. 23:—, ½ tusinaa eriväristä piirrettyinä, lankoineen, 1 aloitettuna 61:—.

Alemmassa, **«Oma nimi»,** *on luonnonvärisellä pellavakankaalla punaisin ja mustin helmilangoin ommeltu omistajan nimikirjain ja reikäommelraitoja.*

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen 1 kpl. 25:—, ½ tusinaa eri kirjaimin piirrettyinä, lankoineen, 1 aloitettuna 75:—. Kirjaimet mainittava tilattaessa.

Tyylikäs nimikirjainsarja *liinavaatteisiin, suurin lakanoihin, keskikoko tyynynpäällisiin, pyyhinliinoihin ja pöytäliinoihin, pienin lautasliinoihin. Tilaajan omat nimikirjaimet kolmessa eri koossa yhteensä 15:—.*

Aino Hausmann: pöytäliina **»Kukinta».**

Kellervä pellavainen liina, kesäinen kuvioitus kirjollu monin erilaisin viehättävin pistoin, vihrein, sinivihrein, keltaisin ja harmaanruskein helmilangoin. Mallin voi ommella myös kankaanvärisin langoin. Kellervä pohjakangas on vaihdettavissa luonnonväriseen.

Tämän liinan kuvioiden kaunis sinivihreä väritys ei valokuvassa pääse täysiin oikeuksiinsa. Valmiina liina on raikas ja hauska. Koko 90 × 90 cm. Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen mk 75: —.

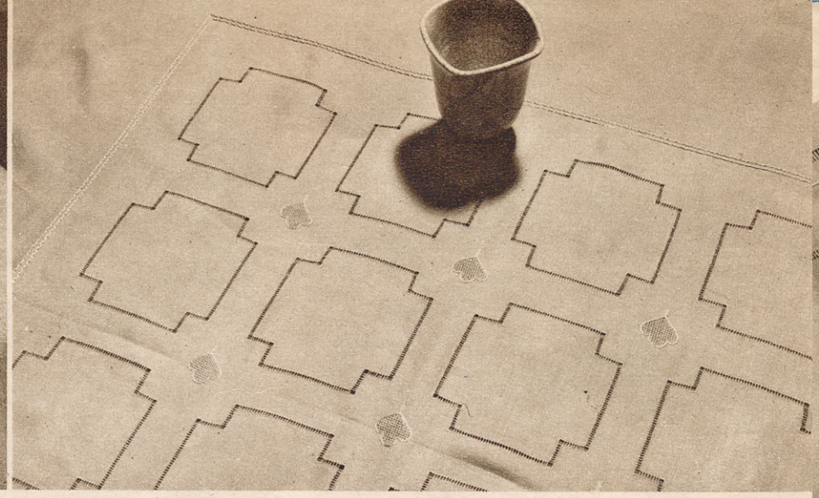

Kesän lounas- ja kahvikutsuissa käytetään nykyisin mielellään värikkäitä pellavaliinoja siroine laulasliinoineen. Esitämme tässä kaksi sellaista suurta liinaa laulasliinoineen, »Lehdokki» ja »Valkolehti».

Yllä pöytäliina **»Lehdokki»,** *sommitellut Elina Sadeniemi.*

Reikä- ja pohjaompelukuviot ommeltu kankaanvärisin helmilangoin. Saatavissa sinisenä ja vihreänä. Koko 155 × 155 cm.

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen mk 190: —. Laulasliinat, koko 25 × 25 cm, mk 12: — kpl.

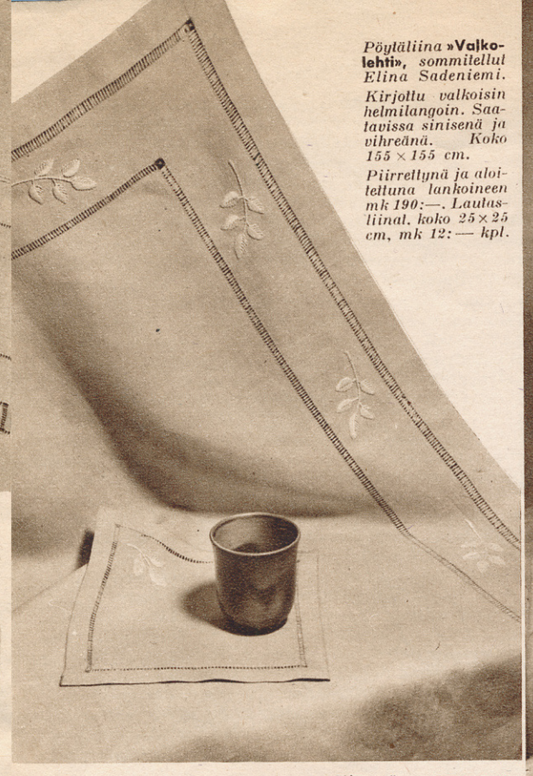

Pöytäliina **»Valkolehti»,** *sommitellut Elina Sadeniemi.*

Kirjottu valkoisin helmilangoin. Saatavissa sinisenä ja vihreänä. Koko 155 × 155 cm.

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen mk 190:—. Laulasliinat, koko 25 × 25 cm, mk 12: — kpl.

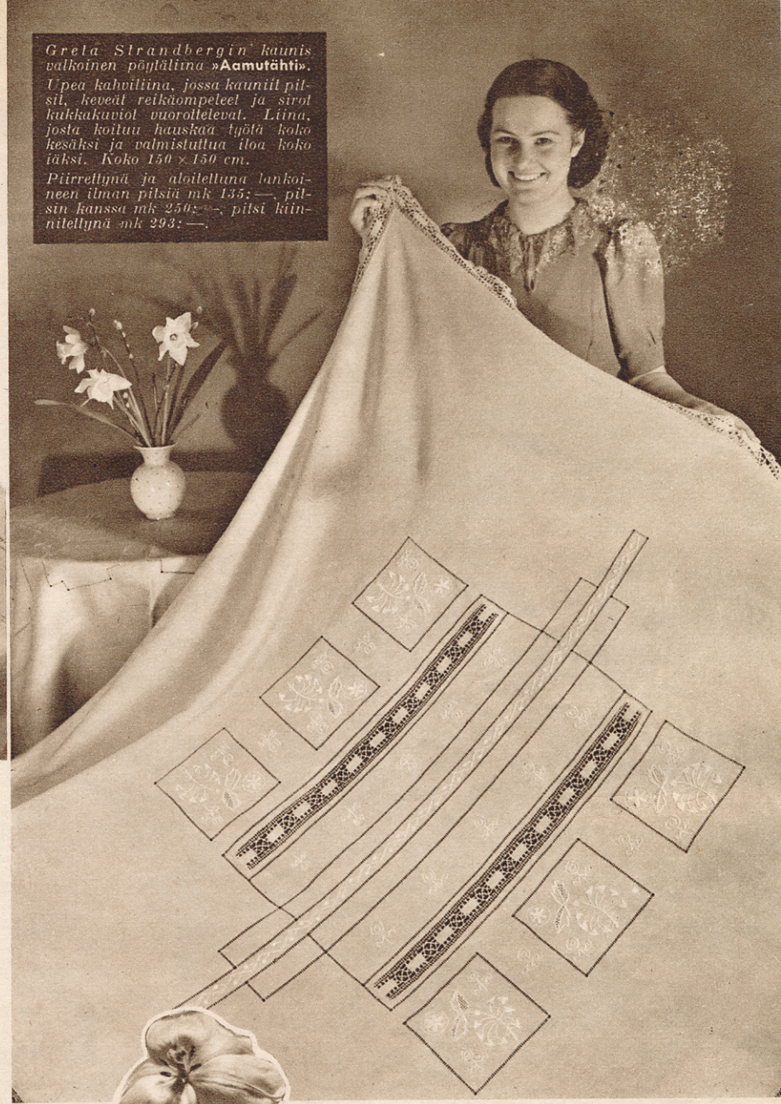

Greta Strandbergin kaunis valkoinen pöytäliina **»Aamutähti».**

Upea kahviliina, jossa kauniit pitsit, keveät reikäompeleet ja siirot kukkakuviot vuorottelevat. Liina, josta koituu hauskaa työtä koko kesäksi ja valmistettua iloa koko iäksi. Koko 150 × 150 cm.

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen ilman pitsiä mk 135: —, pitsin kanssa mk 250: —, pitsi kiinnitettynä mk 293: —.

Uusia kauniita liinoja

Pannumyssy **»Tähtikukka»,** *sommitellut Lisa Johansson.*

Kaunista, tanakkaa kotikuloista kangasta, kirjonta valkoista ja tummanruskeaa paksua silkkilankaa. Valittavissa värit: sininen, vihreä, keltainen ja punainen.

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen 45: —.

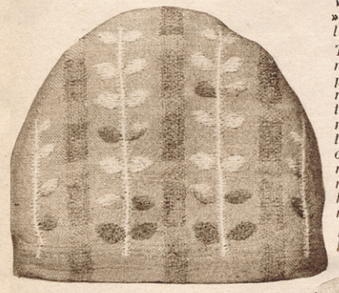

Vieressä pannumyssy **»Siniharmaa»,** *sommitellut Viola Gråsten.*

Tämä hienostunut pannumyssy sovellun juhlapöydälle kauniin posliinin ja loistavan hopean toveriksi. Pohja on harmaansinistä, silkkihohteista kangasta, kuviot on ommeltu kirkkaansinisellä ja vaaleanharmaalla silkillä mukana hilusen vihertävänsinistä ja kellanruskeaa.

Piirrettynä ja aloitett. lankoineen mk 70: —.

Vieressä oikealla pannumyssy **»Oranssi»,** *sommitellut Aino Hausmann.*

Pirteä arkinen, kesäisen kahvipöydän, vilpoloiden ja puutarhojen pannumyssy. Rohdinpohjalla loistaa iloisia keltaisia ja punakeltaisia kukkia, pienet lehdykät ovat sinisiä ja sinivihreitä, siellä täällä vähän tummanruskeaa.

Piirrettynä ja aloitett. lankoineen mk 46: —.

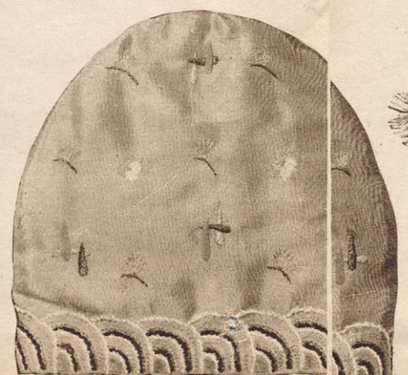

Pöytäliina **»Korsi»,** *sommitellut Aino Pohjonen.*

Uluinen valkoinen etamiiniliina pitsi-, reikäommel- ja kirjontasomistein. Koko 55 × 55 cm ilman pitsiä.

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen ja pitseineen mk 52: —, pitsi kiinnitettynä mk 64: —.

Alla pannumyssy **»Japani»,** *sommitellut Aino Hausmann.*

Hehkeänpunainen silkkipohja on somasti kirjailtu erilaisin harmain, muslin ja punaisin sekä kultalangoin. Myssyn aihe ja väritys suosittelevat sitä kiinalaisin tai japanilaisin kupein kalteltuun kahvipöytään.

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen mk 65: —.

Tilausosoite: Kotilieden Aitta, Hki, Bulevardi 1

Annikki Repo: kaitaliina **»Elina».**

Vanhaa pitsiä muistuttava, erilaisin pohjakäsittelyin ommellu kukka-aiheinen kuvio somistaa kellervän pellavaisen kaitaliinan päitä. Kirjonta on suoritettu valkoisin, keltaisin ja ruskein helmilangoin. Värityksensä, aiheensa ja ompelutapansa vuoksi tämä liina on oikeassa ympäristössään vanhalla pöydällä tai lipastolla. Koko 32 × 90 cm.

Piirrettynä ja aloitettuna lankoineen mk 57: —.

KYLPYTAKKI

Kotikutoinen kylpytakki on jokaisen ylpeys. Jos sen vielä itse omin käsin ompelee, sen arvo yhä kohoaa. Oheisen kaavapiirroksen mukaan on kylpytakki vaivattomasti valmistettavissa. Helma- ja hihansuupäärmeet käännetään oikealle puolelle koristamaan, koska kankaan kuvioiden väri eri puolilla on vastakkainen. Kankaan leveys riittää takin leveydeksi, joten kangasta tarvitaan vain kerran pituus + kerran hihan pituus. Valittavissa väriyhdistelmät: kelta-vihreä-valkoinen, kelta-valkoinen, puna-valkoinen ja sini-valkoinen. Hinta 85: — metri.

On sievää, jos kylpyrantaan voi ottaa samaa kangasta olevan *rantalaukun*. Kuvattu malli on kaunis, käytännöllinen. Hinta valmiina 75: —.

Tilausosoite: Kotilieden Aitta, Hki. Bulevardi 12.

Ns. *tyylipuku on nuorten tyttöjen suosituimpia kesäasuja. Ehkäpä tytär haluaa ommella sen itse, sehän on niin helppo malli?*

Välitämme kotimaisia kaavoja, AEL 96, 12-, 14-, 16-vuotiaille. Hinta 12: —.

Oikealla *pirteä päähine nuorisolle. Mitä parhain perusmalli, josta jokainen voi esim. kirjailuin saada sievän, oman makunsa mukaisen lakkinsa. Kaava V 3226.*

Hinta postitse 13: —.

Heltee
LÄHESTYVÄT

Pienokaiset *tarvitseval hellepukuja. Tässä kaksi somaa ja käytännöllistä mallia, joiden alla ei tarvita milään muita vaatteita.*

Hihaton ja selätön hellepuku AEL 97. Kaavoja 2- ja 4-vuotiaille. Hinta 10: —.

Housuhamepuku AEL 98. Kaavoja 4- ja 6-vuotiaille. Hinta 10: —.

Ja *lopuksi käytännöllinen kesäasu, joka on helppo rannassakin pukea ja riisua. Ulrakaava V 3316. Kool I, II, III saatavissa. Hinta postitse 16: —.*

Kaavatilaukset *on osoitettava Kotilieden toimitukseen, Heikinkatu 3. H:ki. Maksu on mukavinta liittää kirjeseen postimerkeissä. Kuoreen pyydetään merkitsemään: Kaavatilaus.*

Alla *kylpytakin kaava. Kuten näkyy, se on hyvin yksinkertainen ommeltava, mutta saumat on reunustettava huolellisesti, jottei kangas rispaudu.*

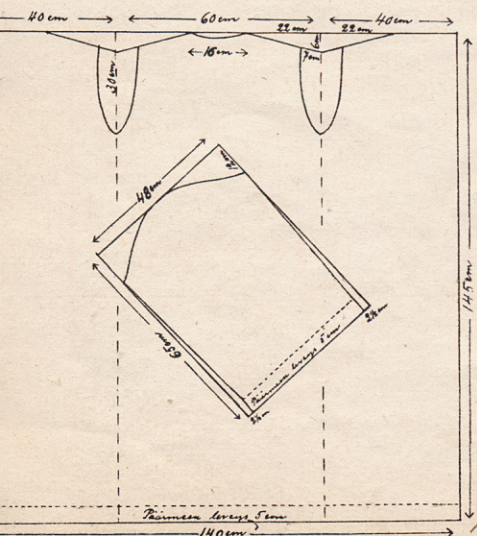

RANTATOSSUT

38-numeroiset.

Työaineet: 10 cm kirkkaanpunaista gabardinea, 25 cm sinistä tuulikangasta, 18 cm kalossinpohjakumia (saatavana jalkinekorjaamoista, maksaa yksiin pohjiin noin 7 tai 8 mk). Kumiliimaa putki.

Työohje: Leikataan kengän pohjan mukaan kaava paperista ja sen avulla pohjat sekä kumista että tuulikankaasta, jälkimmäisestä 2 kpl kumpaakin tossua varten.

Molemmista kankaista ommellaan nauhoja (1.8 cm leveitä valmiina), jotka tikataan toiseen kangaspohjaan, kuten kuva 2 a näyttää. Tossun sisäsivulle asetetaan punaiset nauhat, ulkosivulle siniset. Värit valitaan tietysti uima- ja rantapuvun mukaan, tummempi väri on kuitenkin sievempi ulkopuolella.

Nilkkaremmin pituus riippuu nilkan paksuudesta. Kuva 3 osoittaa, miten se valmistetaan. Kantanauha ja sivunauhat tikataan pohjaan (II, I ja III).

Tämän jälkeen ommellaan toinen kangaspohja reunoistaan toisen päälle, siten menevät kaikki tikkaukset piiloon (kuva 2 b). Nauhat kiinnitetään nurjalta puolelta toisiinsa (kuva 1). Nyt on jäljellä enää vain pohjien liimaus.

Kumipohjat hangataan santapaperilla karkeiksi, uurteisiksi. Sen jälkeen sivellään pohjat kauttaaltaan liimalla ja annetaan niiden kuivua ainakin tunnin. Tossun kangaspohjaan levitetään kerros kumimaitoa, jota voidaan ostaa jalkinekorjaamoista. Sen annetaan seistä saman verran. Sitten painetaan tossu hyvin varovasti kumipohjaan kiinni. Sen on tultava heti oikealle paikalleen, sillä sitä ei voi enää siirtää.

Pohjat voi tietysti liimauttaa myös jalkinekorjaamoissa eikä se tule sen kalliimmaksi kuin liimojen hankkiminenkaan.

Pohjien ei tarvitse olla välttämättä kumia, vaan voidaan ne valmistaa aivan yksinkertaisesti virkkaamallakin, esim. pakettinuorasta tai kalastajalangasta. Virkkauksen on vain oltava mahdollisimman tiivistä ja lujaa.

Helvi Hokkanen.

Piirros 1.

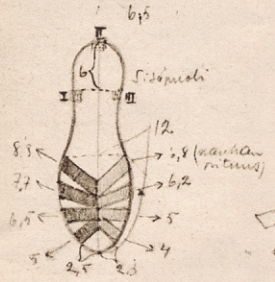

Piirros 3.

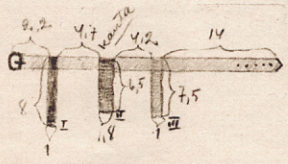

Piirros 2.

UIMAPUKU

Neulemalli: neulotaan kokonaan sileää (oikealla puolen koko kr. oikein, nurjalla koko kr. nurin. Työnäyte sivun alakulmassa.

Uimapuku neulotaan kaavaa seuraten. Aloitetaan alhaalta lahkeesta. Sekä etu- että selkäkappaletta neulotaan ensin kahtena kappaleena, jotka yhdistetään samalle puikolle, kun lisätilkkua varten jäävä kolo on valmis. (Etukappaleessa 8 cm alusta lukien, selkäkappaleessa 10 cm.) Haaratilkku neulotaan erikseen ja ommellaan paikoilleen jälkeenpäin. Lahkeiden silmukat otetaan 4 puikolle ja neulotaan 4 cm pitkälti saumaneulontaa (2 o., 2 n.). Silmukat on päätettävä hyvin löyhästi, jotta lahkeiden suut jäävät joustaviksi.

Erivärisestä langasta neulotaan 3 cm leveä kaitale (koko ajan oikeita silmukoita), joka kiertää uimapuvun yläreunan ja on samalla olkainnauhana. Kaulanaukosta housunvyötäröön kulkee punos, joka pitää selkäosaa ylhäällä.

Uimapuvun yläosaan kirjaillaan ketjupistoilla pieniä ympyröitä. Eteen ylös pujotetaan nurjalle puolelle 12 cm pitkä nauhakuja, jolla muodostetaan edessä olevat, pukevat poimut.

Välitämme uimapukuun kauniita, muodikkaita lankoja. Valittavana värit: musta, sininen, vihreä, keltainen ja punakeltainen.

Yhden puvun lankojen hinta 67: —. Tilausosoite: Kotilieden Aitta, Bulevardi 12.

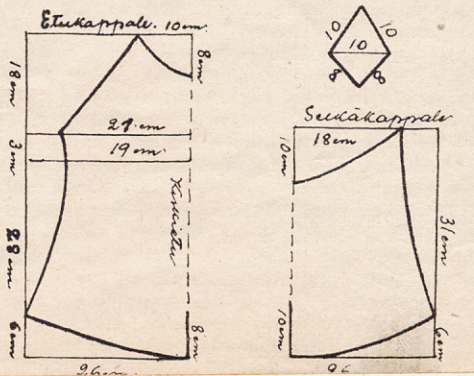

RIPILLEPÄÄSYPUKU OLKOON VAATIMATON MUTTA ARVOKAS

AEL 99.
Koot 37, 38.
Hinta 14: —.

AEL 100.
Koot 37, 38.
Hinta 14: —.

AEL 103.
Koot 37, 38.
Hinta 14: —.

AEL 104.
Koot 37, 38.
Hinta 14: —.

AEL 101.
Koot 37, 38.
Hinta 14: —.

AEL 102.
Koot 37, 38.
Hinta 14: —.

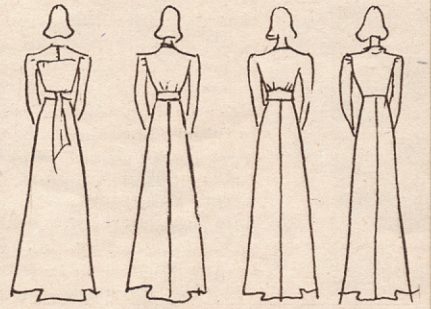

Koko 37 sopii n. 16-vuotiaille, koko 38 noin 18—19-vuotiaille. Kaavojen tilausosoite: Kotilieden toimitus, Heikink. 3, H:ki.

Tyttöjen rippipuku on aina *yksinkertainen*, pitkähihainen eikä avokaulainen. Mutta se voi tyypiltään olla kahdenlainen: valkoinen, pitkähameinen, juhlapuvun luontoinen, taikka musta lyhyempihameinen, vierailupukumainen. Valkoinen rippipuku näyttää olevan yleisempi kaupunkioloissa, maalla taas käytetään useammin mustaa rippipukua. Kuitenkin voi kaupungissakin joskus osua näkemään rippilasten parven mustapukuisena alttarin ääressä. Silloin on pappi kenties lausunut tämänsuuntaisen toivomuksen. Kumpi tyyppi valittaneenkin, täytyy sanoa, että rippilasten asun yhtenäisyys tekee todistajaksi kokoontuneeseen seurakuntaan kauniin ja rauhallisen vaikutuksen. Jos toiset ovat valkoisissaan, mutta toisilla on yllään musta puku, särkyy kokonaisvaikutuksen kaunis eheys. Hyvä on siis rippilasten ajoissa sopia asiasta keskenään. Jos käytännölliseltä kannalta asiaa ajattelee, on niin, että kummankinlaisesta puvusta voi melko vähin muutoksin saada muuhun käyttöön sopivan puvun. Mustalla on se etu, että sitä miltei kaikki rippikouluikään ehtineet nuoret tytöt tarvitsevat, mutta useimpien on tultava toimeen ilman valkoista. Tältä kannalta katsoen ja ottaen huomioon tilaisuuden luonteen olisin valmis puoltamaan mustaa rippipukua. Keveät, pitkähameiset valkoiset puvut muistuttavat hyvin helposti tanssiaispukua, jos vähänkin kuosista erehdytään. Mutta runollinen ja kaunishan valkoinen neitosten parvi tietenkin on.

Rouva Kristiina.

Simpeleläisen kummikerhon suojatteja. — Kun vielä oli maassa hanki ja järvet jäässä», ehti lähes 200 lasta saada vaatekerrat kummikerhoilta. Kesällä varustautukaamme tulevaa talvea varten.

Erilaiset lapset ON ÄIDILLISESTI NOSTETTU UUNINPANKOLTA

Omin Käsin-lehden molemmista edellisistä numeroista lienevät lukijamme saaneet tietoja Kotilieden Kummikerhosta, vapaaehtoisesta avustustoiminnasta maamme köyhimpien pienten lasten vaatettamiseksi. Tämä avustustyö kohdistuu pääasiassa maamme pohjoisten ja itäisten saloseutujen ja rajapitäjien alle kouluiän oleviin lapsiin.

Näistä lapsista on meille kerrottu, kuinka he puolialastomina viettävät pitkät talvet uuninpankolla, kun vaatteiden puutteessa eivät voi oleskella hataran huoneen lattialla. Toisissa kodeissa lapset, lyhyt pumpulinen mekko ainoana vaatetuksenaan, haikein mielin katselevat mökin pienestä ikkunasta ulos, kun heillä moneen kuukauteen ei ole mahdollisuutta päästä pihalle leikkimään. Kodin ainoat jalkineet jalassaan pääsevät he vuorollaan pikaisesti käymään välttämättömimmillä asioilla toiselle puolen pihaa. Näin raittiin ilman puutteessa olevat, vaillinaisesti ravitut lapset ovat alttiita monille taudeille.

Kotilieden kummikerhojen perustamisen jälkeen on monen tällaisen varjonpuolella kasvaneen lapsen elämään ilmaantunut lämmittävä päivänsäde. Kummikerhojen naiset ovat, niin sanoaksemme, äidillisesti nostaneet lapset uunin pankolta ja pukeneet heidät lämpimiin vaatteisiin. Alakuloinen oleskelu puolipimeässä pirtissä on vaihtunut leikkiin raittiissa ilmassa ja kalpeille poskille on noussut terve puna.

KUMMIKERHOTYÖ SAA UUSIA TYÖMUOTOJA — YHÄ LAAJEMMAT PIIRIT VOIVAT SIIHEN OSALLISTUA.

Useimmissa kummikerhoissa jäsenet valmistavat vaatteita joko nimetyille ns. kummilapsille tai yhteiseen keskusvarastoomme. Toiset kerhot ovat rahankeruukerhoja antaen esim. omissa ompeluilloissaan kahvista kertyvät rahat kummikerhon jalkinerahastoon. Nyttemmin on meille ilmoittautunut muutamia uudenlaatuisia, sanoisimmeko oma-apu-kerhoja.

Viimeksi mainitut kummikerhot on perustettu köyhille seuduille vaatettamaan oman paikkakunnan puutteenalaisia lapsia. Esim. Pohjois-Karjalassa on kansakoululla toimivaan kummikerhoon liittynyt 65 jäsentä, jotka alttiisti ovat tarjoutuneet valmistamaan vaatteita kaikkein kipeimmässä tarpeessa oleville lapsille — jos vain saavat työtarpeita.

Opettajan selostuksen mukaan koulupiirin asukkaat ovat pää-asiassa varattomia uudisasutustilojen asukkaita, joukossa paljon entisiä ammattityöläisiä, joilla ei ole ollut muuta mahdollisuutta kuin suurten perheittensä kanssa asettua valtion asutuspalstoille uudisraivaajiksi. Peraten ja kuokkien maata he saavat vielä kokea Saarijärven Paavon kovia koettelemuksia, kun halla vie sadon melkein joka vuosi. Näitä uudisviljelijäkoteja on siellä yli 60 ja näistä 20:n kodin asukkaat kärsivät jatkuvasti vilua ja nälkää.

Perustamassaan kummikerhossa opettajat ja pappilan väki sekä edelläkuvatun kaltaisissa oloissa elävät naapurit tahtovat auttaa kymmenien muiden perheiden lapsia saamaan tarpeellisen vaatetuksen. He antavat työnsä (kerhoon kuuluu mm. 12 entistä suutaria, nyttemmin uudisraivaajia), kun me annamme heille työtarpeiksi käytettyjä vaatteita ja jalkineita, kankaita, lankoja, anturanahkaa jalkineiden korjaamiseen yms. Taitavan opastajan johdolla he uusista ja vanhoista työaineista ompelevat ja paikkaavat vaatteita kaikkein surkuteltavimmassa asemassa oleville lapsille. Saarijärven Paavon jaloa mieltä osoittaa näiden uudisasukkaiden innostus liittyä kummikerhoon yhteisvoimin vaatettaakseen kovaosaisten naapurien lapsia. Nämä vähävaraiset antavat sen, minkä voivat, työnsä. Antakaamme me auliisti, minkä me voimme, vaikkapa käytettyjä vaatteita. Nekin meistä, jotka eivät voi perustaa ompelukerhoja, voivat tässä muodossa antaa kannatuksensa kummikerhon siunausta tuottavalle työlle.

Erikoisesti vetoamme tällä kertaa niihin karjalaisiin, jotka itse elämän päivänpuolella eläen voivat ojentaa auttavan kätensä oman maakuntansa puutetta kärsiville. Emme ole ennenkään turhaan vedonneet heihin, varmaan tälläkin kertaa karjalaisten herkkä sydän tajuaa avun tarpeellisuuden ja he rientävät lieventämään puutetta. Rahalahjat tähän tarkoitukseen sekä kaikki vaatelahjat ja työaineet pyydämme lähettämään kesänkin aikana osoitteella Helsinki, Heikinkatu 3. Uusia tai käytettyjä jalkineita lähetettäessä pyydämme ottamaan huomioon, että niiden tulee sopia maalaisoloihin ja olla niin kelvollisia, että niitä kannattaa korjata.

MIKSI KUMMIKERHOJEN LAHJAT LÄHETETÄÄN ENSIN HELSINKIIN?

Useimmiten vain osan avustettavien kotien lapsista on onnistunut päästä ns. kummilapsiksi. Monet kerhot eivät halua määrättyä lasta vaatetettavakseen, vaan valmistavat yksityisiä vaatekappaleita yhteiseen keskusvarastoomme. Kun «kummit« lähettävät nimetyille suojateilleen vaatelahjansa, järjestämme me täältä keskusvarastosta muille, kummeja vailla oleville sisaruksille vaatetukset. Näin saman kodin kaikki alle kouluiän olevat saavat iloita lahjoistaan samalla kertaa.

Jos jokainen kummikerho lähettäisi lahjansa suoraan avustettaville, olisi vaikeata tarkistaa lahjojen tasaista jakoa ja valvoa suurimmassa tarpeessa olevien kotien etua.

KESÄN KYNNYKSELLÄ

lausumme lämpimät kiitoksemme kaikille, jotka ovat kummikerhotyötä työllään tai lahjoillaan edistäneet. Paljon olette uhranneet vaivoja ja varoja pienten suojattien hyväksi. Lähettämistänne lahjoista on uhkunut lämmin myötätunto ja hellä huolenpito. Useimmiten ovat vaatelähetykset olleet niin sykähdyttävän sieviä ja huolella valmistettuja, että jo niiden katseleminenkin on tuottanut suurta iloa. Äidillisen, tarmokkaan antajan olemus on selvästi kuvastunut lahjoista.

Vaikka kesän ajan ehkä haluatte levätä varsinaisesta kerhotyöstä, pyydämme Teitä hyväntahtoisesti kesälläkin muistamaan yhteistä asiaamme. Keväällä komeroiden vaatteita lajitellessamme pankaa sivuun ne vaatteet, joita ei kodissanne enää tarvita. Jokaisella lienee sellaisia, alkaen sukanvarsista. Älkää leikatko maton kuteiksi lujaa kangasta, josta voidaan ommella pieniä vaatteita.

Kauniilla ilmalla alkukesällä on soma ulkona ratkoa vaatekappaleet ja pestä kankaanpalaset ja puretut langat pehmeässä järvivedessä. Puhtaista kankaista ja langoista on helppoa meiltä saatavien kaavojen avulla valmistaa pikku suojateille lämpimiä vaatteita ensi talven varalle.

Kotilieden lahjakirjan saavat vielä toukokuussa ilmoittautuvat kummikerhot.

Kehoitamme kaikkia Teitä lämminsydämisiä naisia, joita pienten köyhien lasten alastomuus säälittää: liittykää Kotilieden Kummikerhoon! Voimme näitä lapsia tuntuvasti auttaa, kun yhteenliittyneinä työskentelemme heidän vaatettamisekseen.

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖN
SYVÄPAINOSSA 1938.

KAIPASIMME RISTIPISTOMALLEJA
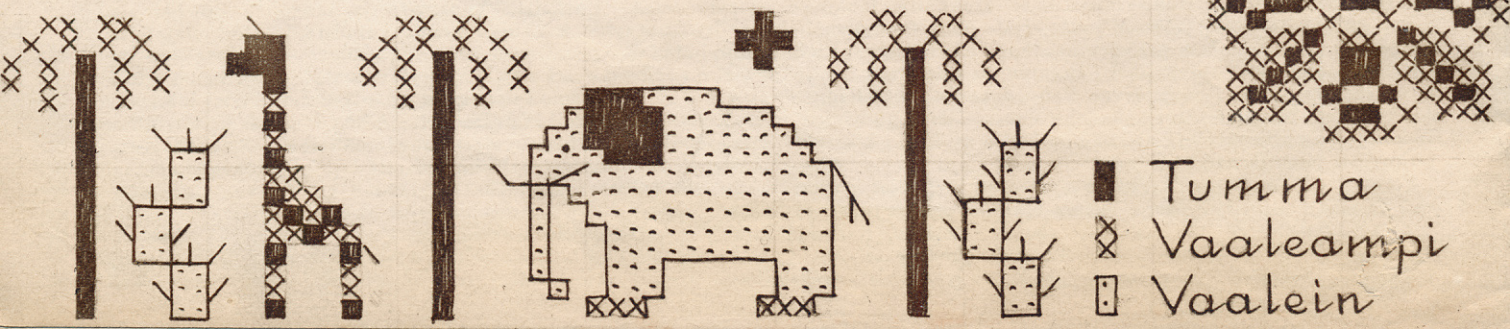
Ristipistot ovat varsinkin pienokaisen pukimiin mitä sopivin koristelutapa. Näistä Ingeborg Nyströmin malleista kananpoika- ja norsuaiheet ovat erikoisesti lapsille omistetut, muut sopivat yhtä hyvin aikuisten tavaroihin nenäliinankulmista kylpytakkeihin asti.